

Motion till riksdagen 2013/14:Sf230

av **Ulrika Karlsson i Uppsala (M)**

Ett värdigt asylmottagande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten till eget boende (EBO).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten för asylsökande att arbeta under asylprocessen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att häva det automatiska förbudet mot att arbeta under asylprocessen och ersätta det med en automatisk rätt att arbeta under asylprocessen.

Motivering

Världen över drömmer människor om att bygga en bättre framtid någon annanstans. Så även de ca 1,3 miljoner svenskar som under slutet av 1800-talet och tidigt 1900-tal utvandrade till USA. Men med röda streck i kartboken har det blivit lättare att utestänga än att bejaka andra människor.

Svensk flyktingpolitik havererade under tidigare decennier. I stället för att forma en politik och ett system som utgår från principen om att alla människor är resurser och individer med egen kraft att forma sin framtid, har människor under långa perioder tillåtits att brytas ned på statliga institutioner för att sedan skickas tillbaka till sina ursprungsländer som mänskliga vrak.

Moderaterna och alliansen tog några viktiga och ansvarsfulla steg mot en mer human flyktingpolitik i och med ramöverenskommelsen med Miljöpartiet år 2011. Uppemot ettusen somaliska familjer kan nu återförenas. Beslut har också fattats om att antligen ge papperslösa barn rätt till skolgång. Migrationsverkets handläggning av biträdesförordnanden kommer att utvärderas. En fjärde migrationsdomstol kommer att skapas för att förkorta handläggningstiderna. Dessutom har ramöverenskommelsen inneburit att förvarstagandepro-

Fel! Okänt namn på

cessen ska utvärderas. Det är på rätt väg, men mycket återstår att göra för att skapa ett värdigt och väl fungerande asylmottagande.

För den som söker om asyl kan väntan bli lång och beslutet är livsavgörande. När man väntar i flera år, utan att behärska språket och utan att få känna värdighet genom studier eller arbete kan situationen upplevas som mycket svår. I kombination med traumatiska upplevelser från hemlandet bidrar det till oro och psykisk press som kan vara svår att hantera. Människor tvingas in i en tillvaro som ofta präglas av maktlöshet, tristess, apati, uppgivenhet och slutligen sjukdom. En sådan politik är inget annat än inhuman. I inget annat jämförbart land i världen har invandrare och flyktingar historiskt drabbats så hårt av arbetslöshet, socialbidragsberoende och utanförskap som i Sverige. I stället för att angripa orsakerna till den havererade flyktingpolitiken – en reglerad arbetsmarknad, bidragsfällor och ett institutionaliserat omhändertagande – vände välfärdsstatens ingenjörer under årtionden sitt eget misslyckande mot nykomlingarna.

Rätt till eget boende (EBO)

Ramöverenskommelsen visar på ansvar eftersom det är av yttersta vikt att den asylsökande inte spenderar alltför lång tid på flyktingförläggning. Det är dyrt och omänskligt att tvinga människor till flyktingförläggningar. Statistik visar att människor som bor på flyktingförläggning mår sämre än de som har eget boende. Enligt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna har var och en som lagligen befinner sig inom en stats territorium rätt att fritt röra sig där och fritt välja sin bostadsort. Utskottet har i sitt ställningstagande från 2009 års motion ansett att ett eget boende bland annat kan leda till trångboddhet som framförallt är negativ för barnen. Det är dock barnen man slår på när man tvingar in dem på en flyktingförläggning. All erfarenhet visar att de som bor på flyktingförläggning mår sämre än de som bor i eget boende (EBO). Migrationsverkets egna siffror visar högre sjukvårdskostnader för de som bor på flyktingförläggning än de som bor i eget boende. En frivillig trångboddhet är trots allt är bättre än alternativet. Att ta bort rätten till eget boende vore förödande för den enskilde; därför bör regeringen förtydliga och värna rätten till eget boende (EBO).

Ta bort förbudet mot att arbeta

Den som invandrar till Sverige borde per automatik ha rätt att arbeta. Dagens system med ansökan om undantag från förbudet att arbeta är ineffektivt och står i strid med arbetslinjen. Regeln försvårar och hindrar människor från att arbeta, skapa sig en egen försörjning och plattform i vårt samhälle. Genom arbete lär man sig också språket – vilket borde betraktas som en möjlighet, inte ett problem. Arbetsvilliga människor ska inte behöva ansöka om undan-

Fel! Okänt namn på

tag från förbudet mot att arbeta. Integration startar dag ett. Det automatiska förbudet mot att arbeta (med möjlighet till undantag från förbudet att arbeta) måste omedelbart tas bort då det är destruktivt för såväl den enskilde som samhället.

FN:s tidigare generalsekreterare Kofi Annan har tidigare sagt att: "Alla som är angelägna om mänsklig värdighet borde motarbeta tendensen att invandrare görs till syndabockar för sociala problem. De flesta invandrare är strävsamma, modiga och beslutsamma. De vill inte åka snålskjuts. De vill ha en rimlig möjlighet för sig och sina familjer."

En human migrations- och integrationspolitik börjar med ett värdigt asylmottagande. Mot bakgrund av ovan nämnda förslag, bör regeringen därför snarast se över möjligheten att förtydliga och stärka EBO-lagstifningen, och häva det automatiska förbudet mot att arbeta och ersätta det med en automatisk rätt att arbeta.

Stockholm den 26 september 2013

Ulrika Karlsson i Uppsala (M)